



Minister Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DGL-WOZ.0500.10.2026.JW
4392736.18002873.14530699
Warszawa, 02-06-2026

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację Posła Roberta Warwasa [K10INT17310]

W sprawie: w sprawie postępowań dotyczących uznania złóż cynku i ołowiu za strategiczne w pow. zawierciańskim.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr K10INT17310 Posła Roberta Warwasa przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

1. Na jakiej podstawie prawnej i merytorycznej wszczęto postępowania w sprawie uznania złóż „Zawiercie 3” i „Zawiercie 1” za strategiczne?

Podstawą działania organu był art. 50 ust 1 nowelizacji ustawy prawo geologiczne i górnicze¹, zgodnie z którym Minister właściwy do spraw w terminie 2 lat od wejścia w życie ww. ustawy tj. do 28 października 2025 r. wszczyna z urzędu postępowania w przedmiocie uznania złóża za strategiczne w odniesieniu do kopalin udokumentowanych przed wejściem w życie wskazanej ustawy.

2. Jakie kryteria zostały zastosowane przy ocenie „strategicznego” charakteru tych złóż?

Organ kierował się przesłankami ustawowymi. Zgodnie z art. 94a ust. 1 i 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze² (dalej jako „P.g.g.”), organ wszczyna z urzędu postępowanie, jeżeli udokumentowane złoża kopalin może spełniać kryteria uznania go za złoża strategiczne, tj., jeżeli ze względu na stan zagospodarowania terenu istnieje dostęp do złóża oraz:

- 1) złoża kopaliny ma podstawowe znaczenie dla gospodarki kraju lub dla interesu surowcowego państwa lub
- 2) złoża kopaliny ma ponadprzeciętną dla danej kopaliny wielkość zasobów, lub
- 3) kopalina znajdująca się w złożu odznacza się unikalnymi parametrami.

Organ działa na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązujących (zasada legalizmu), tj. na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego³ (dalej jako „K.p.a.”) oraz przepisów szczególnych, jakie zawarte są w P.g.g.

¹ Dz. U, z 2023 r. poz. 2029 ze zm.

² Dz.U. z 2026 r. poz. 69

³ Dz.U. z 2025 r. poz. 1691

3. Czy w toku postępowań sporządzono pisemne opinie prawne oraz eksperckie? Jeśli tak, to proszę o ich udostępnienie.

Zgodnie z art. 94a ust. 7 P.g.g. Minister Klimatu i Środowiska wystąpił do państwowej służby geologicznej o opinię w celu dokonania oceny spełnienia kryteriów uznania złoża kopaliny za złożo strategiczne.

Dokumenty te zostaną przekazane w zakresie, w jakim nie podlegają one ograniczeniom wynikającym z przepisów P.g.g.

Wniosek o udostępnienie informacji geologicznej powinien zostać skierowany do organu administracji geologicznej albo państwowej służby geologicznej (dalej jako „PSG”) prowadzącej centralne archiwum geologiczne – zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2017 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania informacji geologicznej⁴.

4. Dlaczego nie udostępniono opinii Państwowego Instytutu Geologicznego – PIB w trybie dostępu do informacji publicznej?

Minister Klimatu i Środowiska w piśmie z dnia 4 marca 2026 r. znak: DIŚ-VI.431.20.2026.PM poinformował Wnioskodawcę, że przedmiotem wniosku są informacje o środowisku i jego ochronie w rozumieniu art. 9 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (dalej jako „oos.”)⁵. Niemniej jednak część danych zawartych we wnioskowanych opiniach PSG stanowiło jednocześnie informację geologiczną podlegającą ochronie, dlatego też organ udostępnił treść dokumentów w możliwie najszerszym zakresie, tak aby nie naruszyć przepisów dotyczących udostępniania informacji geologicznej.

W ww. dokumentach zanonimizowane zostały fragmenty dotyczące:

- budowy złoża;
- wartości maksymalnych spągu dla poziomów występujących w złożu;
- zawartości cynku i ołowiu dla poszczególnych poziomów wyznaczonych w złożu;
- szacunkowych zasobów pierwiastków śladowych (w przypadku złoża „Zawiercie I”, również określenie jakie to są pierwiastki współwystępujące).

Reasumując, wyłączeniu z udostępnienia podlegały jedynie fragmenty obejmujące szczegółowe dane techniczne dokumentacji geologicznej.

Informacja geologiczna stanowi dobro niematerialne, podlegającej szczególnej ochronie na podstawie P.g.g., co wynika m.in. z okoliczności, że jej pozyskanie wiąże się z ogromnymi kosztami (po stronie przedsiębiorcy) oraz wieloma korzyściami dla państwa oraz społeczeństwa. Jak wyżej wskazano udostępnienie informacji geologicznej następuje w specjalnym, odrębnym trybie oraz wnioskodawca ma możliwość wglądu do informacji geologicznej w ww. archiwach geologicznych (zapoznania się z pełną treścią dokumentacji geologicznej).

5. Kto konkretnie odpowiadał za kluczowe decyzje w toku postępowań?

Postępowanie jest prowadzone przez organ – Ministra Klimatu i Środowiska, w urzędzie obsługującym ten organ w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, w Departamencie Geologii. Postępowania w sprawie uznania złóż kopalin za złoża strategiczne zostało wszczęte na podstawie rekomendacji pracowników tego departamentu, po akceptacji przez Głównego Geologa Kraju. Obecnie jest nim Podsekretarz Stanu Prof. dr hab. inż. Krzysztof Galos.

⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 2075

⁵ Dz.U. z 2026 r. poz. 670

6. Czy w toku postępowań zapewniono stronom pełny dostęp do akt sprawy, zgodnie z Kodeksem postępowania administracyjnego?

W toku postępowania zapewniono stronom pełny dostęp do akt sprawy zgodnie z art. 73 K.p.a.

7. Jakie potencjalne skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze zostały zidentyfikowane w związku z ewentualnym uznaniem złóż za strategiczne?

Postępowanie o uznanie złoża kopaliny za złożo strategiczne nie przewiduje przeprowadzenia takiej analizy. Należy podkreślić, że uznanie złoża kopaliny za złożo strategiczne oznacza, że organ uznał, że kopalina znajdująca się w złożu jest ważna dla gospodarki i powinna podlegać szczególnej ochronie. Nie oznacza to wprowadzenia jakichkolwiek ułatwień przy uzyskaniu koncesji na wydobywanie kopaliny. Dlatego analiza skutków środowiskowych, społecznych o gospodarczych byłaby przedwczesna.

Złoża kopalin podlegają ustawowej ochronie niezależnie od tego, czy zostaną uznane za złoża strategiczne, ochrona ta obowiązuje od ponad 45 lat.

8. Czy Ministerstwo prowadziło konsultacje społeczne lub dialog z samorządami lokalnymi w tej sprawie?

Postępowanie o uznanie złoża kopaliny za złożo strategiczne jest postępowaniem prowadzonym na podstawie przepisów prawa, w których określone zostały przesłanki związane z uznaniem złoża kopaliny za złożo strategiczne, które podlegają analizie w ramach prowadzonego postępowania.

Do wydania rozstrzygnięcia w sprawie nie są wymagane konsultacje społeczne oraz konsultacje z jednostkami samorządu terytorialnego.

Postępowanie to przewiduje uzyskanie opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gmin, na terenie których jest położone złożo kopaliny, którego dotyczy dokumentacja geologiczna albo dodatek do dokumentacji geologicznej. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawia opinię, w drodze postanowienia, w zakresie projektowanych granic złoża strategicznego oraz sposobu zagospodarowania terenu, na którym jest położone to złożo, z uwzględnieniem uwarunkowań urbanistycznych, gospodarczych, środowiskowych i kulturowych tego terenu.

Dodatkowo Minister Klimatu i Środowiska zorganizował spotkanie poświęcone zagadnieniom ochrony złóż kopalin w kontekście procesów planowania i zagospodarowania przestrzennego, które odbyło się 11 marca 2026 r. w siedzibie Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz online.

Spotkanie było poświęcone omówieniu aktualnych wyzwań związanych z tworzeniem aktów planowania przestrzennego w gminach. W szczególności w powiązaniu z ochroną złóż kopalin. Była to okazja do wymiany poglądów i stanowisk pomiędzy przedstawicielami administracji rządowej i samorządów reprezentujących głos mieszkańców.

Organ pozostaje otwarty na dialog ze społeczeństwem i z uwagą analizuje stanowiska zarówno samorządów, jak i organizacji społecznych. Ministerstwo przywiązuje szczególną wagę do budowania transparentności procesu oraz utrzymywania dialogu w toku prowadzonych postępowań. Jednocześnie należy podkreślić, że rolą Ministra Klimatu i Środowiska jest prowadzenie polityki w obszarze zasobów naturalnych w sposób uwzględniający różne interesy publiczne – lokalne, regionalne i krajowe – oraz

perspektywę długoterminową, obejmującą m.in. bezpieczeństwo surowcowe, energetyczne i rozwój gospodarczy państwa w horyzoncie wielu dekad.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/